

บันทึก
เรื่อง ปัญหาการเก็บภาษีป้าย
(กรณีโรงแรมเวียงใต้)

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ สร.๐๔๐๓/๕๖๖๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเก็บภาษีป้ายตามความประสงค์ของกระทรวงมหาดไทย

กรณีปรากฏว่าเทศบาลนครหลวงได้ตรวจพบว่าโรงแรมเวียงใต้ไม่ได้เสียภาษีป้ายให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงได้ทำการประเมินเรียกเก็บภาษีป้ายเพิ่มเติมย้อนหลัง ๕ ปี ตามความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ คือ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๑-๒๕๑๕ ซึ่งต้องเสียภาษีป้ายปีละ ๘,๐๐๐ บาท เงินเพิ่ม ๑๐ % เป็นเงิน ๘๐๐ บาท รวมค่าภาษีและเงินเพิ่มปีละ ๘,๘๐๐ บาท ย้อนหลัง ๕ ปี เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท เจ้าของโรงแรมเวียงใต้ยื่นเรื่องราขอผ่อนชำระเป็นรายเดือน เดือนละ ๘,๘๐๐ บาท โดยอ้างว่าไม่มีเงินที่จะชำระให้เสร็จสิ้นทันทีทันใด เพราะเป็นเงินจำนวนมาก เทศบาลฯ เห็นว่าแม้ตามพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ จะไม่มีบทบัญญัติให้เทศบาลฯ รับค่าภาษีโดยการผ่อนชำระได้ก็ตาม แต่ก็ไม่มีบทบัญญัติห้ามไว้ว่าไม่ได้รับการผ่อนชำระค่าภาษี การค้างภาษีป้ายเทศบาลฯ เป็นเจ้าหนี้ ถ้าจะฟ้องยึดทรัพย์เรื่องถึงศาลก็ยอม ประนีประนอมผ่อนชำระกันได้อยู่นั่นเอง ในเมื่อผู้ร้องไม่มีเงินจะชำระให้ได้ทันทีทันใด ในฐานะที่เทศบาลฯ เป็นเจ้าหนี้ทางแพ่งเกี่ยวกับเงินค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เทศบาลฯ อาจตกลงให้มีการผ่อนชำระภาษีได้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องรีบปฏิบัติการโดยด่วนเพื่อประโยชน์ของเทศบาลฯ และเทศบาลฯ เห็นว่าถ้าจะฟ้องบังคับชั้นศาลแทนที่เทศบาลฯ จะได้เงินค่าภาษีเร็วกลับจะต้องเสียค่าธรรมเนียม และเสียเวลาดำเนินคดีนาน จึงได้สั่งอนุมัติให้ผ่อนผันชำระหนี้เป็นงวดๆ เป็นเงินเดือนละ ๘,๘๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๑๕ เป็นต้นไป แต่โดยที่การปฏิบัติเช่นนี้ทางเทศบาลฯ ไม่เคยปฏิบัติมาแต่ก่อนจึงเสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า ภาษีที่โรงแรมเวียงใต้ชำระเพิ่มขึ้นปีละ ๘,๐๐๐ บาท ย้อนหลัง ๕ ปี ตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ เป็นตัวภาษีป้าย และการที่เทศบาลฯ เรียกเก็บเงินเพิ่มร้อยละสิบตามมาตรา ๒๕^๑ เป็นเงินปีละ ๘๐๐ บาท รวม ๕ ปี

^๑ มาตรา ๒๕ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายเสียเงินเพิ่มนอกจากเงินที่ต้องเสียภาษีป้ายในกรณี
และอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑)	ฯลฯ	ฯลฯ
(๒)	ฯลฯ	ฯลฯ

เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท นั้น ถูกต้องแล้ว และเทศบาลอาจผ่อนผันให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายผ่อนชำระได้ เพราะเทศบาลฯ เป็นเจ้าหนี้ทางแพ่ง แต่เห็นว่าโรงแรมเวียงใต้จะต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนจากจำนวนเงินภาษีหรือจำนวนเงินภาษีที่ค้างอยู่ตามมาตรา ๒๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ อีกด้วย ส่วนการที่เทศบาลฯ อ้างว่าการตกลงให้มีการผ่อนชำระค่าภาษีอาจทำได้ดังเช่นกรมสรรพากรเคยถือปฏิบัตินั้นยังเป็นการเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เพราะการที่กรมสรรพากรปฏิบัติในเรื่องให้ผ่อนชำระค่าภาษีได้นั้น ได้กระทำโดยอาศัยมาตรา ๓ อัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งบัญญัติให้อำนาจอธิบดีกรมสรรพากรไว้ แต่พระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ ไม่ได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาจึงมีอยู่ว่า เทศบาลฯ มีอำนาจอนุมัติให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ผ่อนชำระภาษีป้ายเป็นงวด ๆ หรือไม่ และเมื่ออนุมัติเช่นนี้ โรงแรมเวียงใต้จะต้องเสียเงินเพิ่มเติมมาตรา ๒๕^๓ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือปัญหาข้างต้นแล้วเห็นว่า การชำระภาษีป้ายนั้นต้องชำระภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ และไม่มีกฎหมายให้อำนาจโดยตรงแก่เทศบาลนครหลวงในการที่จะพิจารณาขยายหรือเลื่อนเวลาที่กำหนดการเสียภาษีป้ายได้ดังเช่นกรณีตามมาตรา ๓ อัญญัติ^๕ แห่งประมวลรัษฎากรฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งให้อำนาจเช่นนั้นแก่อธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับ

(๓) ไม่ชำระภาษีป้ายภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือนเงินเพิ่มดังกล่าวห้ามมิให้เก็บเกินจำนวนภาษีป้ายที่ค้างชำระ ทั้งนี้ไม่นับเงินเพิ่มตาม (๑) หรือ (๒) มาคำนวณเป็นเงินเพิ่มด้วย

^๒ อ้างแล้ว ในเชิงอรรถที่ ๑

^๓ อ้างแล้ว ในเชิงอรรถที่ ๑

^๔ มาตรา ๑๙ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ชำระภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานเทศบาล สำนักงานสุขาภิบาล ที่ว่าการอำเภอ หรือสถานที่อื่นที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายไว้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน

การชำระภาษีป้าย ให้ถือว่าเป็นการสมบูรณ์เมื่อได้รับใบเสร็จรับเงินที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ลงลายมือชื่อรับเงินแล้ว

^๕ มาตรา ๓ อัญญัติ กำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการหรือแจ้งรายการต่าง ๆ ก็ดี กำหนดเวลาการอุทธรณ์ก็ดี หรือกำหนดเวลาการเสียภาษีอากรตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรนี้ก็ดี ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวมิได้อยู่ในประเทศไทย หรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้เมื่ออธิบดีพิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

กำหนดเวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรนี้ เมื่อรัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลานั้นออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

ภาษีอากรตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรฯ แต่มาตรา ๒๕ (๓)^๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษี
 ป้ายฯ เป็นบทบัญญัติที่แสดงให้เห็นว่าอาจมีการชำระภาษีป้ายภายหลังเวลาที่กำหนดตามมาตรา
 ๑๙ ได้ โดยให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย เสียเงินเพิ่มร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนเงินที่ต้องเสีย
 ภาษีป้าย

ฉะนั้น การที่เทศบาลฯ อนุมัติให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายผ่อนชำระภาษีป้ายเป็น
 งวดๆ จึงมีผลเท่ากับเทศบาลฯ ยอมให้ชำระภาษีป้าย ภายหลังเวลาที่กำหนดได้ตามนัยแห่งมาตรา
 ๒๕ (๓) โดยเทศบาลฯ ยังไม่ใช้อำนาจยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สิน-ของผู้มีหน้าที่เสีย
 ภาษีป้ายตามมาตรา ๒๑^๗ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ ซึ่งเทศบาลฯ มีอำนาจทำได้เพราะไม่มี
 กฎหมายบังคับให้เทศบาลฯ จำต้องใช้อำนาจตามมาตรา ๒๑ นั้นเมื่อใด แต่การที่โรงแรมเวียงใต้
 ผ่อนชำระภาษีป้ายเป็นงวดๆ นี้ เป็นการชำระภาษีป้ายภายหลังเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๙ จึง
 ต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา ๒๕ (๓) สำหรับจำนวนภาษีป้ายที่ค้างชำระ

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
 (นายสมภพ โหตระกิตย์)
 เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 ตุลาคม ๒๕๑๕

^๖ อ้างแล้ว ในเชิงอรรถที่ ๑

^๗ มาตรา ๒๑ ทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายที่ค้างชำระภาษีป้ายอาจถูกยึด อายัด หรือ
 ขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระภาษีป้ายที่ค้างชำระโดยให้นายกเทศมนตรี ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือ
 นายอำเภอ แล้วแต่กรณี มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด อายัด หรือขายทอดตลาดได้ แต่คำสั่งเช่นว่านั้นจะ
 ออกได้ก็โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ว่าราชการจังหวัด